

Česká Lípa zvažuje, zda odstraní unikátní kinetickou plastiku

Vrzání a tajemné zvuky ruší obyvatele sídliště Pod Holým vrchem v České Lípě. Na vině je špatný stav dřívě kinetické kovové plastiky u obchodního střediska. Místní si stěžují a radnice zvažuje odstranění díla. To vyvolalo vlnu odporu z řad občanů i odborné výtvarné veřejnosti.

Původně kinetická plastika na sídlišti Pod Holým vrchem potřebuje zásah restaurátora.

FOTO: Michael Polák, [Právo](#)

Včera 10:36 - Česká Lípa

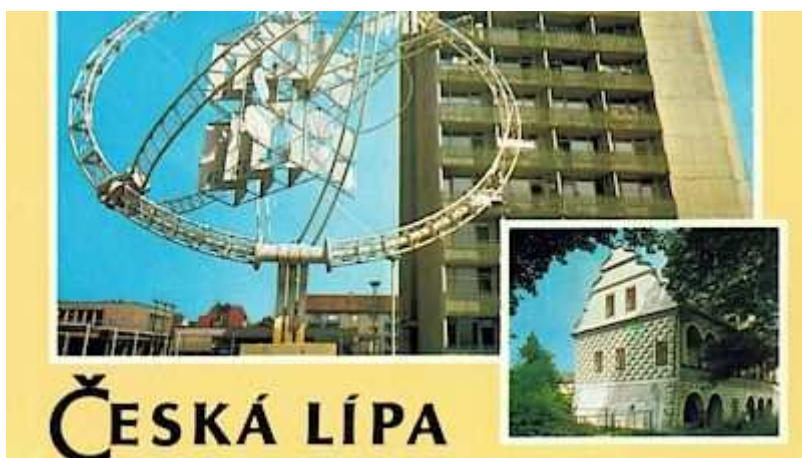
„Dráždí místní obyvatele? Vždyť je skvělá, denně jsem kolem ní v Lípě chodila a prostě tam patří. Udržovanost je druhá věc,“ ozývá se na sociálních sítích.

Naopak místostarosta Juraj Raninec ([ODS](#)) se v červenci pro Českolipský deník vyjádřil, že město uvažuje o odstranění této kovové plastiky a případném nahrazení něčím novým a modernějším.

Původně kinetická plastika na sídlišti Pod Holým vrchem potřebuje zásah restaurátora.

FOTO: Mchael Polák, [Právo](#)

Historická pohlednice s původní podobou plastiky sochaře Vratislava Karla Nováka.

FOTO: Repro SOKA Česká Lípa

Plastika v podobě několika soukruží, pohybujících se nezávisle na sobě okolo vlastních os, byla podle dobového tisku osazena na budované sídliště v roce 1978. Povinnou součástí investic tohoto typu byla tehdy totiž i výtvarná výzdoba veřejných ploch.

I přes relativně krátkou dobu od umístění díla však dnes chybí povědomí o autorovi plastiky. „Podle tvarosloví mi to přijde jako od Vratislava Karla Nováka (1942-2014). Každopádně toto by se nemělo ničit, je to zajímavá, kdysi kinetická záležitost,“ upozornil zřejmě jako první na autorství královéhradecký sochař a bývalý vysokoškolský pedagog Štěpán Málek.

Hledá se autor

Novák, jehož asi nejznámější realizací je plastika Stroj času, lidově známá jako Metronom, na pražské Letné, pro Českou Lípu vytvořil i sochu u budovy spoju či pro sídliště Střed, později transferovanou k sportovní hale. O jeho asi první zde osazené plastice ale mnoho zpráv není.

Původně kinetická plastika na sídlišti Pod Holým vrchem potřebuje zásah restaurátora.

FOTO: Michael Polák, [Právo](#)

„Jedná se určitě o plastiku mého otce, Vratislava Karla Nováka. Podle fotografie ji hned jako jednu z jeho prvních realizací kinetických plastik ve veřejném prostoru identifikovala moje matka, která si na realizaci plastiky i problémy s osazením plastiky dodnes živě pamatuje. Také podle dohledané dokumentace v tátově ateliéru k této plastice s názvem Meteorologická družice, realizované v roce 1978, je tato kinetická plastika najisto jeho realizací,“ potvrdila autorova dcera Kateřina Nora Nováková.

Inspirací kosmické lety

Podle českolipského historika Ladislava Smejkal bylo sídliště Pod Holým vrchem prakticky hotové už roku 1973. Zbývalo dobudovat obchodní centrum a středisko služeb a osadit výtvarné dílo. K čemuž došlo až o 5 let později. „Inspirací měly být sovětské kosmické lety. Dokonce si strana vyžádala, aby autor do toho přidělal takový sputnik, aby nevznikl dojem, že to je oslava nedávných úspěchů americké kosmonautiky,“ upozornil s úsměvem historik.

Dílo bylo podle něho členitější než dnes. „Ne nadarmo se sídliště jmenuje Pod Holým vrchem a ulice Větrná. Prostor tu je otevřen západním směrem, je tu opravdu větrno. Bohužel se tento výtvarný artefakt stal i terčem nájezdu vandalů, mizely jeho součástky, lezlo se po něm,“ upozornil Smejkal. Už v 80. letech se prý uvažovalo o případném odstranění či přemístění, naopak v 90. letech měly být učiněny pokusy o obnovu.

Původně kinetická plastika na sídlišti Pod Holým vrchem potřebuje zásah restaurátora.

FOTO: Michael Polák, [Právo](#)

Proti myšlence plastiku odstranit se nyní ihned postavil opoziční zastupitel místostarosta Tomáš Vlček (SLK). „Sídliště mají velmi krátkou historii. Proto zejména zde je třeba, aby se lidé měli s čím ztotožnit. Aby místo přijali jako svůj domov. Což je obecný problém vykořeněné České Lípy. Když lidé uvidí, že tu mají unikát, perlu moderního umění, půjde to mnohem snáze,“ věří bývalý místostarosta Vlček.

„Radnice řeší stížnosti obyvatel na stav plastiky, ale jsme teprve na počátku. Už na příští týden jsem svolal schůzku, na níž bychom měli řešit další postup. Měli bychom si ujasnit historii díla, jeho kulturněhistorickou a výtvarnou hodnotu i možnosti řešení, včetně opravy díla. Varianta likvidace je až tou poslední možností,“ ujistil Juraj Raninec.